Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 13ης Ιουνίου 2024*

«Παράβαση κράτους μέλους – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Οδηγίες 2008/115/ΕΚ, 2013/32/ΕΚ και 2013/33/ΕΕ – Διαδικασία χορήγησης διεθνούς προστασίας – Πραγματική πρόσβαση – Διαδικασία στα σύνορα – Διαδικαστικές εγγυήσεις – Επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών – Προσφυγές που ασκούνται κατά των διοικητικών αποφάσεων περί απόρριψης αίτησης διεθνούς προστασίας – Δικαίωμα διαμονής στην επικράτεια – Απόφαση του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση – Μη εκτέλεση – Άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ – Χρηματικές κυρώσεις – Αναλογικός και αποτρεπτικός χαρακτήρας – Κατ' αποκοπήν ποσό – Χρηματική ποινή»

Στην υπόθεση C-123/22,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ λόγω παραβάσεως, η οποία ασκήθηκε στις 21 Φεβρουαρίου 2022,

**Ευρωπαϊκή Επιτροπή**, εκπροσωπούμενη αρχικώς από την A. Azéma, την L. Grønfeldt, τον A. Tokár και τον J. Tomkin, στη συνέχεια, από την A. Azéma, τον A. Tokár και τον J. Tomkin,

προσφεύγουσα,

κατά

**Ουγγαρίας**, εκπροσωπούμενης από τον M. Z. Fehér,

καθής,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Λυκούργο (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot, S. Rodin και L. S. Rossi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Pikamäe

γραμματέας: R. Şereş, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 30ής Νοεμβρίου 2023,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ουγγρική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

– να διαπιστώσει ότι η Ουγγαρία, μη λαμβάνοντας όλα τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία) (C-808/18, στο εξής: απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, EU:C:2020:1029), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της απόφασης αυτής και του άρθρου 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ,

– να υποχρεώσει την Ουγγαρία να της καταβάλει ημερήσιο κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 5 468,45 ευρώ, ήτοι συνολικό ποσό τουλάχιστον 1 044 000 ευρώ, για την περίοδο από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, έως την ημερομηνία της εκτέλεσης από την Ουγγαρία της εν λόγω απόφασης ή την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης, εφόσον η τελευταία αυτή προηγηθεί,

– να υποχρεώσει την Ουγγαρία να της καταβάλει ημερήσια χρηματική ποινή ύψους 16 393,16 ευρώ για την περίοδο από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης έως την ημερομηνία εκτέλεσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, και

– να καταδικάσει την Ουγγαρία στα δικαστικά έξοδα.

## Το νομικό πλαίσιο

### *Το δίκαιο της Ένωσης*

*Η οδηγία 2008/115/ΕΚ*

2 Το άρθρο 5 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών (ΕΕ 2008, L 348, σ. 98), ορίζει τα εξής:

«Κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν δεόντως υπόψη:

α) τα βέλτιστα συμφέροντα του παιδιού,

β) την οικογενειακή ζωή,

γ) την κατάσταση της υγείας του συγκεκριμένου υπηκόου τρίτης χώρας,

και τηρούν την αρχή της μη επαναπροώθησης.»

3 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη εκδίδουν απόφαση επιστροφής για υπηκόους τρίτης χώρας που διαμένουν παράνομα στο έδαφός τους, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 5.»

4 Κατά το άρθρο 12, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας:

«Οι αποφάσεις επιστροφής και –, εάν έχουν εκδοθεί,– οι αποφάσεις απαγόρευσης εισόδου και οι αποφάσεις απομάκρυνσης εκδίδονται εγγράφως και περιλαμβάνουν τους νομικούς και πραγματικούς λόγους καθώς και πληροφορίες για τα διαθέσιμα ένδικα μέσα.

Οι πληροφορίες σχετικά με τους λόγους μπορούν πράγματι να είναι περιορισμένες, εφόσον το εθνικό δίκαιο επιτρέπει τον περιορισμό του δικαιώματος ενημέρωσης, ιδίως για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της άμυνας και της δημόσιας ασφάλειας και για την πρόληψη, τη διερεύνηση, τον εντοπισμό και τη δίωξη αξιόποινων πράξεων.»

5 Το άρθρο 13, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Στον ενδιαφερόμενο υπήκοο τρίτης χώρας διατίθεται αποτελεσματικό [μέσο έννομης προστασίας] το οποίο του επιτρέπει να προσφεύγει κατά των αποφάσεων που αφορούν την επιστροφή ή να ζητεί την επανεξέτασή τους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 12, παράγραφος 1, ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή αρμόδιου οργάνου που απαρτίζεται από μέλη αμερόληπτα και απολαύοντα εχέγγυα ανεξαρτησίας.»

*Η οδηγία 2013/32/ΕΕ*

6 Το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (ΕΕ 2013, L 180, σ. 60, και διορθωτικό ΕΕ 2015, L 29, σ. 16), ορίζει τα εξής:

«1. Όταν ένα πρόσωπο υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας σε αρχή αρμόδια για την καταχώριση των αιτήσεων αυτών δυνάμει του εθνικού δικαίου, η καταχώριση γίνεται το αργότερο τρεις εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

Εάν η αίτηση διεθνούς προστασίας υποβάλλεται σε άλλες αρχές οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν τέτοιες αιτήσεις αλλά δεν είναι αρμόδιες για την καταχώριση δυνάμει του εθνικού δικαίου, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η καταχώριση να γίνεται το αργότερο έξι εργάσιμες ημέρες μετά την υποβολή της αίτησης.

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι άλλες αρχές οι οποίες ενδεχομένως λαμβάνουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας, όπως η αστυνομία, η συνοριοφυλακή, οι υπηρεσίες μετανάστευσης και το προσωπικό κέντρων κράτησης, να διαθέτουν τις σχετικές πληροφορίες και οι υπάλληλοί τους να λαμβάνουν το επίπεδο κατάρτισης που απαιτείται για την εκτέλεση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων τους και τις οδηγίες ώστε να ενημερώνονται οι αιτούντες σχετικά με τον τόπο και τον τρόπο κατάθεσης αιτήσεων διεθνούς προστασίας.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το πρόσωπο το οποίο έχει υποβάλει αίτηση διεθνούς προστασίας να έχει πραγματική δυνατότητα να την καταθέσει το ταχύτερο δυνατό. Όταν ο αιτών δεν καταθέτει την αίτησή του, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν το άρθρο 28 αναλόγως.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας να κατατίθενται αυτοπροσώπως και/ή σε καθορισμένο χώρο.

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3, θεωρείται ότι έχει κατατεθεί αίτηση διεθνούς προστασίας, όταν οι αρμόδιες αρχές του συγκεκριμένου κράτους μέλους λαμβάνουν έντυπο το οποίο έχει υποβάλει ο αιτών ή, όταν προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, επίσημη έκθεση.

5. Όταν μεγάλος αριθμός ταυτόχρονων αιτήσεων διεθνούς προστασίας από υπηκόους τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς καθιστά πολύ δύσκολη στην πράξη την τήρηση της προθεσμίας της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν παράταση της προθεσμίας σε 10 εργάσιμες ημέρες.»

7 Το άρθρο 24, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη, αφού εκτιμήσουν ότι οι αιτούντες χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, τους εξασφαλίζουν επαρκή υποστήριξη, ώστε να μπορούν να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφούνται προς τις υποχρεώσεις της παρούσας οδηγίας καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου.

Όταν η κατάλληλη υποστήριξη δεν μπορεί να παρέχεται εντός του πλαισίου των διαδικασιών του άρθρου 31 παράγραφος 8 και του άρθρου 43, ιδίως όταν τα κράτη μέλη θεωρούν ότι ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων συνεπεία βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας, τα κράτη μέλη δεν εφαρμόζουν ή παύουν να εφαρμόζουν το άρθρο 31 παράγραφος 8 και το άρθρο 43. Όταν τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το άρθρο 46 παράγραφος 6 σε αιτούντες στους οποίους δεν μπορούν να εφαρμοσθούν το άρθρο 31 παράγραφος 8 και το άρθρο 43, σύμφωνα με το παρόν εδάφιο, παρέχουν τουλάχιστον τις εγγυήσεις του άρθρου 46 παράγραφος 7.»

8 Το άρθρο 43 της οδηγίας 2013/32, το οποίο φέρει τον τίτλο «Διαδικασίες στα σύνορα», έχει ως εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν διαδικασίες, σύμφωνα με τις βασικές αρχές και εγγυήσεις του κεφαλαίου II, προκειμένου να αποφασίζουν, στα σύνορα ή τις ζώνες διέλευσης των κρατών μελών, σχετικά με:

α) το παραδεκτό μιας αίτησης, δυνάμει του άρθρου 33, που υποβάλλεται στα σημεία αυτά· και/ή

β) την ουσία μιας αίτησης σε διαδικασία δυνάμει του άρθρου 31 παράγραφος 8.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε η απόφαση στο πλαίσιο των διαδικασιών της παραγράφου 1 να λαμβάνεται εντός εύλογης προθεσμίας. Αν δεν έχει ληφθεί απόφαση εντός τεσσάρων εβδομάδων, επιτρέπεται στον αιτούντα η είσοδος στο έδαφος του κράτους μέλους προκειμένου να εξετασθεί η αίτησή του σύμφωνα με τις λοιπές διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

3. Στην περίπτωση αφίξεων που αφορούν μεγάλο αριθμό υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών οι οποίοι καταθέτουν αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα ή σε ζώνη διέλευσης, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη στην πράξη η εκεί εφαρμογή της παραγράφου 1, οι εν λόγω διαδικασίες μπορούν να εφαρμόζονται επίσης όπου και επί όσο χρονικό διάστημα φιλοξενούνται κανονικά οι συγκεκριμένοι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς σε σημεία πλησίον των συνόρων ή της ζώνης διέλευσης.»

9 Το άρθρο 46, παράγραφοι 5 και 6, της ως άνω οδηγίας ορίζει τα εξής:

«5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους αιτούντες να παραμείνουν στο έδαφός τους μέχρι να λήξει η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε πραγματική προσφυγή και, σε περίπτωση άσκησης εντός της προθεσμίας του εν λόγω δικαιώματος, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.

6. Σε περίπτωση απόφασης:

α) με την οποία κρίνεται μια αίτηση προδήλως αβάσιμη, σύμφωνα με το άρθρο 32 παράγραφος 2, ή αβάσιμη μετά την εξέταση, σύμφωνα με το άρθρο 31 παράγραφος 8, εξαιρουμένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες οι αποφάσεις βασίζονται στις περιστάσεις του άρθρου 31 παράγραφος 8 στοιχείο η)·

β) με την οποία κρίνεται μια αίτηση απαράδεκτη, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 2 στοιχείο α), β) ή δ)·

γ) με την οποία απορρίπτεται η επανεξέταση της υπόθεσης του αιτούντος αφότου έχει σταματήσει, σύμφωνα με το άρθρο 28· ή

δ) μη εξέτασης ή μη πλήρους εξέτασης της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 39,

η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος στο έδαφος του κράτους μέλους κρίνεται από δικαστήριο είτε με αίτημα του ενδιαφερόμενου αιτούντος είτε αυτεπάγγελτα, εάν η εν λόγω απόφαση έχει ως αποτέλεσμα την παύση ισχύος του δικαιώματος παραμονής του αιτούντος στο κράτος μέλος και εφόσον, σε τέτοιες περιπτώσεις, το δικαίωμα παραμονής στο κράτος μέλος εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής δεν προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο.»

### *Το ουγγρικό δίκαιο*

*Ο νόμος περί του δικαιώματος ασύλου*

10 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, του menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény (νόμου LXXX του 2007 περί του δικαιώματος ασύλου), της 29ης Ιουνίου 2007 (*Magyar Közlöny* 2007/83., στο εξής: νόμος περί του δικαιώματος ασύλου), ορίζει τα εξής:

«Ο αιτών άσυλο έχει δικαίωμα:

a) σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος νόμου, να διαμένει στην ουγγρική επικράτεια και, βάσει ειδικών ρυθμίσεων, να αποκτήσει άδεια διαμονής στην ουγγρική επικράτεια·

[…]».

11 Το άρθρο 80/Η του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση κατάστασης κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης, οι διατάξεις των κεφαλαίων I έως IV και V/A έως VIII πρέπει να εφαρμόζονται με τις προβλεπόμενες στα άρθρα 80/I έως 80/K παρεκκλίσεις.»

12 Το άρθρο 80/J, παράγραφος 1, του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου προβλέπει τα εξής:

«1. Η αίτηση ασύλου πρέπει να υποβάλλεται αυτοπροσώπως ενώπιον της αρμόδιας αρχής και αποκλειστικά εντός της ζώνης διέλευσης, εκτός εάν ο αιτών άσυλο:

a) υπόκειται σε περιοριστικό μέτρο ή σε μέτρο ή καταδικαστική απόφαση που συνεπάγεται περιορισμό της ατομικής του ελευθερίας·

b) υπόκειται σε μέτρο κράτησης που διατάσσεται από την αρμόδια για θέματα ασύλου αρχή·

c) διαμένει νομίμως στο ουγγρικό έδαφος και δεν ζητεί να φιλοξενηθεί σε κέντρο υποδοχής.»

*Ο νόμος περί των συνόρων του κράτους*

13 Το άρθρο 5 του az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény (νόμου LXXXIX του 2007 περί των συνόρων του κράτους), της 4ης Ιουλίου 2007 (*Magyar Közlöny* 2007/88., στο εξής: νόμος περί των συνόρων του κράτους), ορίζει τα εξής:

«1. Σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μπορεί να χρησιμοποιηθεί, στην ουγγρική επικράτεια, ζώνη πλάτους 60 μέτρων από τη γραμμή των εξωτερικών συνόρων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2, παράγραφος 2, του [κανονισμού (ΕΚ) 562/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για τη θέσπιση του κοινοτικού κώδικα σχετικά με το καθεστώς διέλευσης προσώπων από τα σύνορα (κώδικας συνόρων του Σένγκεν) (ΕΕ 2006, L 105, σ. 1)], ή από τα σημεία οριοθέτησης των συνόρων, για την κατασκευή, τοποθέτηση και χρήση εγκαταστάσεων με σκοπό την προστασία της τάξης στα σύνορα […], καθώς και για την εκτέλεση καθηκόντων σχετικών με την εθνική άμυνα και ασφάλεια, τη διαχείριση των καταστροφών, την επιτήρηση των συνόρων, το άσυλο και την αστυνομία μετανάστευσης.

[…]

1 ter. Σε κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης, η αστυνομία δύναται, στο ουγγρικό έδαφος, να συλλάβει τους αλλοδαπούς που διαμένουν παράνομα στο έδαφος αυτό και τους οδηγήσει πέραν της πύλης της πλησιέστερης εγκατάστασης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, εκτός αν υπάρχουν υπόνοιες τέλεσης αξιόποινης πράξης.

[…]»

**Η απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας**

14 Με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, το Δικαστήριο έκρινε ότι η Ουγγαρία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 5, από το άρθρο 6, παράγραφος 1, από το άρθρο 12, παράγραφος 1, και από το άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/115, από το άρθρο 6, από το άρθρο 24, παράγραφος 3, από το άρθρο 43 και από το άρθρο 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32, καθώς και από τα άρθρα 8, 9 και 11 της οδηγίας 2013/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (ΕΕ 2013, L 180, σ. 96):

– προβλέποντας ότι οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών οι οποίοι, ερχόμενοι από τη Σερβία, επιθυμούν να έχουν πρόσβαση, στο έδαφός της, στη

διαδικασία διεθνούς προστασίας μπορούν να υποβληθούν μόνο στις ζώνες διέλευσης της Röszke (Ουγγαρία) και της Tompa (Ουγγαρία), υιοθετώντας δε συγχρόνως πάγια και γενικευμένη διοικητική πρακτική που περιορίζει δραστικά τον αριθμό των αιτούντων οι οποίοι επιτρέπεται να εισέρχονται ημερησίως στις εν λόγω ζώνες διέλευσης,

– θεσπίζοντας καθεστώς γενικευμένης κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία στις ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa, χωρίς να τηρεί τις εγγυήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 24, παράγραφος 3, και στο άρθρο 43 της οδηγίας 2013/32, καθώς και στα άρθρα 8, 9 και 11 της οδηγίας 2013/33,

– επιτρέποντας την απομάκρυνση όλων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στο έδαφός της, εξαιρουμένων εκείνων για τους οποίους υπάρχουν υπόνοιες ότι έχουν τελέσει αξιόποινη πράξη, χωρίς να τηρεί τις διαδικασίες και εγγυήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5, στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στο άρθρο 12, παράγραφος 1, και στο άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/115,

– εξαρτώντας από προϋποθέσεις αντίθετες προς το δίκαιο της Ένωσης την άσκηση του δικαιώματος παραμονής στο έδαφός της από τους αιτούντες διεθνή προστασία οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32.

**Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου**

15 Με έγγραφο της 26ης Ιανουαρίου 2021, η Γενική Διευθύντρια της Γενικής Διεύθυνσης Μετανάστευσης και Εσωτερικών Υποθέσεων της Επιτροπής κάλεσε την Ουγγρική Κυβέρνηση να την ενημερώσει για τα μέτρα που έλαβε προκειμένου να συμμορφωθεί πλήρως με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας.

16 Στις 26 Φεβρουαρίου 2021 η Ουγγρική Κυβέρνηση απάντησε στο ως άνω έγγραφο επισημαίνοντας ότι οι ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa είχαν κλείσει κατόπιν της δημοσίευσης της απόφασης της 14ης Μαΐου 2020, Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság (C-924/19 PPU και C-925/19 PPU, EU:C:2020:367). Επομένως, κατά την άποψή της, η Ουγγαρία είχε συμμορφωθεί προς την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, όσον αφορά τη θέση των αιτούντων άσυλο υπό κράτηση.

17 Όσον αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας και την απομάκρυνση των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, η Ουγγρική Κυβέρνηση εξέθεσε ότι ήταν αντιμέτωπη, στο πλαίσιο της εκτέλεσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, με ένα «συνταγματικό δίλημμα» όσον αφορά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει η Ουγγαρία από το δίκαιο της Ένωσης. Κατά συνέπεια, στις 25 Φεβρουαρίου 2021 η Ουγγρική Κυβέρνηση υπέβαλε στο Alkotmánybíróság (Συνταγματικό Δικαστήριο, Ουγγαρία) αίτηση με την οποία ζήτησε να διευκρινιστεί αν ο Magyarország Alaptörvénye (Θεμελιώδης Νόμος της Ουγγαρίας) μπορούσε να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η Ουγγαρία μπορεί να εκπληρώσει υποχρέωση από το δίκαιο της Ένωσης η οποία, ελλείψει πρακτικής αποτελεσματικότητας της νομοθεσίας της Ένωσης, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα η διαμονή ενός παρανόμως διαμένοντος στο έδαφος της Ουγγαρίας υπηκόου τρίτης χώρας να παραταθεί επ’ αόριστον και, ως εκ τούτου, ο υπήκοος αυτός να συγκαταλέγεται, στην πράξη, στον πληθυσμό της.

18 Στις 9 Ιουνίου 2021 η Επιτροπή απηύθυνε στην Ουγγαρία προειδοποιητική επιστολή (στο εξής: προειδοποιητική επιστολή), εκτιμώντας ότι το εν λόγω κράτος μέλος δεν είχε λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, και καλώντας το να υποβάλει τις παρατηρήσεις του δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ εντός προθεσμίας δύο μηνών. Στην προειδοποιητική επιστολή γινόταν μνεία των τεσσάρων παραβάσεων που διαπιστώθηκαν με την εν λόγω απόφαση.

19 Στις 9 Αυγούστου 2021 η Ουγγρική Κυβέρνηση απάντησε στην προειδοποιητική επιστολή, δηλώνοντας ότι δεν ήταν σε θέση να διατυπώσει παρατηρήσεις επί της εκτελεστότητας της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, πριν από το πέρας της διαδικασίας ενώπιον του Alkotmánybíróság (Συνταγματικού Δικαστηρίου) για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 17 της παρούσας απόφασης. Η Ουγγρική Κυβέρνηση ζήτησε από την Επιτροπή να εξαρτήσει τη συνέχιση της διαδικασίας εκτέλεσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, από την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενώπιον του Alkotmánybíróság (Συνταγματικού Δικαστηρίου), προκειμένου «να διασφαλιστεί ο σεβασμός του συνταγματικού διαλόγου». Η Ουγγρική Κυβέρνηση δήλωσε επίσης ότι, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από την Επιτροπή, η οποία υπογράμμιζε την «άνευ ορίων υπεροχή» του δικαίου της Ένωσης, οι συνταγματικοί κανόνες υπερισχύουν του δικαίου της Ένωσης.

20 Στις 7 Δεκεμβρίου 2021 το Alkotmánybíróság (Συνταγματικό Δικαστήριο) εξέδωσε την απόφαση 32/2021 (XII.20), με την οποία έκρινε, πρώτον, ότι, ενόσω η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ασκεί αποτελεσματικά μια συντρέχουσα αρμοδιότητα, η Ουγγαρία μπορεί να ασκεί την αρμοδιότητα αυτή, δεύτερον, ότι, αν η ανεπαρκής άσκηση από την Ένωση μιας συντρέχουσας αρμοδιότητας μπορεί να επιφέρει προσβολή του δικαιώματος στην ταυτότητα όσων διαμένουν στο έδαφος της Ουγγαρίας, το ουγγρικό κράτος οφείλει να διασφαλίσει την προστασία του δικαιώματος αυτού και, τρίτον, ότι η προστασία του αναφαίρετου δικαιώματος της Ουγγαρίας να καθορίζει την ακεραιότητα του εδάφους της, τον πληθυσμό της, τη μορφή διακυβέρνησης και τη δομή του κράτους αποτελεί μέρος της συνταγματικής της ταυτότητας.

21 Η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η Ουγγαρία εξακολουθούσε να μη συμμορφώνεται προς την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή στις 21 Φεβρουαρίου 2022.

22 Με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 1ης Απριλίου 2022, η διαδικασία ανεστάλη, κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, βάσει του άρθρου 55, παράγραφος 1, στοιχείο β′, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου. Με απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2022, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε την επανάληψη της διαδικασίας, βάσει του άρθρου 55, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, επίσης κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής.

## Επί της προσφυγής

### *Επί της παραβάσεως*

*Επιχειρήματα των διαδίκων*

23 Η Επιτροπή αναγνωρίζει, κατ' αρχάς, ότι οι ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa έχουν κλείσει. Ως εκ τούτου, το δικόγραφο της προσφυγής δεν περιέχει επιχειρήματα σχετικά με τη δεύτερη παράβαση που διαπιστώθηκε με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, σχετικά με το καθεστώς γενικευμένης κράτησης των αιτούντων διεθνή προστασία στις εν λόγω ζώνες διέλευσης.

24 Ομοίως, όσον αφορά την τέταρτη παράβαση που διαπιστώθηκε με την ως άνω απόφαση, ήτοι την προσβολή του δικαιώματος των αιτούντων διεθνή προστασία να παραμείνουν στο ουγγρικό έδαφος μέχρι να λήξει η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε πραγματική προσφυγή ή, σε περίπτωση εμπρόθεσμης άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής, το δικόγραφο της προσφυγής αφορά μόνο περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συντρέχει κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης. Ειδικότερα, στις σκέψεις 290 και 291 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, το Δικαστήριο διαπίστωσε παράβαση, όσον αφορά κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης, μόνον εξαιτίας του καθεστώτος γενικευμένης κράτησης στις ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa, το οποίο έπαυσε να υφίσταται με το κλείσιμο των ζωνών αυτών.

25 Εντούτοις, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το κλείσιμο των ζωνών διέλευσης της Röszke και της Tompa δεν αρκεί για να διασφαλιστεί η εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας. Το αυτό ισχύει, κατά την άποψή της, και για τις τροποποιήσεις που επήλθαν τον Ιούνιο του 2020 στον νόμο περί του δικαιώματος ασύλου, στο πλαίσιο της πανδημίας της νόσου COVID-19, με τον a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (νόμο LVIII του 2020 περί προσωρινών κανόνων σχετικά με τη λήξη της κατάστασης έκτακτης ανάγκης και περί της κατάστασης επιδημιολογικού συναγερμού), της 17ης Ιουνίου 2020 (*Magyar Közlöny* 2020/144., στο εξής: νόμος του 2020). Ειδικότερα, οι τροποποιήσεις αυτές αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης, όπως υποστήριξε το θεσμικό αυτό όργανο στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 22ας Ιουνίου 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Δήλωση προθέσεων πριν από την υποβολή αίτησης ασύλου) (C-823/21, στο εξής: απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, EU:C:2023:504).

26 Εξάλλου, κατά την Επιτροπή, η Ουγγρική Κυβέρνηση αναγνώρισε εμμέσως ότι εξακολουθούσε η τέλεση των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, δεδομένου ότι δήλωσε ότι δεν ήταν σε θέση να διατυπώσει παρατηρήσεις επί της εκτελεστότητας της απόφασης αυτής εν αναμονή της έκδοσης της απόφασης του Alkotmánybíróság (Συνταγματικού Δικαστηρίου) για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 20 της παρούσας απόφασης.

27 Κατά πρώτον, όσον αφορά την πραγματική πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, από τις σκέψεις 104 και 106 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, καθώς και από το σημείο 1, πρώτη περίπτωση, του διατακτικού της, προκύπτει ότι, για να συμμορφωθεί προς την

απόφαση αυτή, η Ουγγαρία πρέπει να λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου οι υπήκοοι τρίτων χωρών και οι ανιθαγενείς να μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά το δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας στο έδαφος της, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων της.

28 Συγκεκριμένα, για την εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, απαιτείται η τροποποίηση του άρθρου 80/J, παράγραφος 1, του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου, δυνάμει του οποίου, σε κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης, οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας μπορούν να υποβάλλονται, με ελάχιστες εξαιρέσεις, μόνο στις συγκεκριμένες ζώνες διέλευσης. Πλην όμως, η Ουγγαρία δεν κατάργησε ούτε τροποποίησε τη διάταξη αυτή. Δεδομένου ότι οι ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa έχουν κλείσει, είναι αδύνατη η υποβολή τέτοιων αιτήσεων στο έδαφος της Ουγγαρίας.

29 Εξάλλου, κατά την ημερομηνία λήξης της ταχθείσας με την προειδοποιητική επιστολή προθεσμίας, εξακολουθούσε να υφίσταται κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης στο σύνολο του ουγγρικού εδάφους. Ειδικότερα, η χρονική ισχύς του a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Magyarország egész területére történő elrendeléséről, valamint a válsághelyzet elrendelésével, fennállásával és megszüntetésével összefüggő szabályokról szóló 41/2016. (III. 9.) Korm. rendelet (κυβερνητικού διατάγματος 41/2016 σχετικά με τη κήρυξη κατάστασης κρίσης που προκαλείται από μαζική μετανάστευση σε ολόκληρη την επικράτεια της Ουγγαρίας, καθώς και σχετικά με τους κανόνες που αφορούν την κήρυξη, την ύπαρξη και την παύση μιας κατάστασης κρίσης), της 9ης Μαρτίου 2016 (*Magyar Közlöny* 2016/33.), παρατάθηκε από την Ουγγρική Κυβέρνηση έως τις 7 Μαρτίου 2022, δυνάμει του άρθρου 1 του a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet Magyarország egész területére történő elrendeléséről, valamint a válsághelyzet elrendelésével, fennállásával és megszüntetésével összefüggő szabályokról szóló 41/2016. (III. 9.) Korm. rendelet módosításáról szóló 509/2021. (IX. 3.) Korm. rendelet [κυβερνητικού διατάγματος 509/2021 για την τροποποίηση του κυβερνητικού διατάγματος 41/2016 (III. 9.) σχετικά με τη κήρυξη κατάστασης κρίσης που προκαλείται από μαζική μετανάστευση σε ολόκληρη την επικράτεια της Ουγγαρίας, καθώς και σχετικά με τους κανόνες που αφορούν την κήρυξη, την ύπαρξη και την παύση μιας κατάστασης κρίσης], της 3ης Σεπτεμβρίου 2021 (*Magyar Közlöny* 2021/162.). Εν συνεχεία, η χρονική ισχύς του νομικού καθεστώτος κατάστασης κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης παρατάθηκε τουλάχιστον έως τις 7 Μαρτίου 2024.

30 Ο νόμος του 2020 περιορίστηκε στη θέσπιση ενός χωριστού μεταβατικού καθεστώτος λόγω της πανδημίας της νόσου COVID-19. Εν πάση περιπτώσει, ο νόμος αυτός δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μέτρο εκτέλεσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, δεδομένου ότι εκδόθηκε πριν από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής, στο ειδικό πλαίσιο της πανδημίας και με ισχύ αρχικά μόνον έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, η οποία εν συνεχεία παρατάθηκε έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

31 Εξάλλου, η Ουγγαρία δεν υποστηρίζει ότι ο νόμος του 2020 αποσκοπεί στη συμμόρφωση με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας. Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι ο νόμος αυτός αποτέλεσε αντικείμενο, λόγω της πολυπλοκότητας του ουγγρικού συστήματος ασύλου, διαδικασίας του άρθρου 258 ΣΛΕΕ στο πλαίσιο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, δεν θίγει εν προκειμένω τα δικαιώματα άμυνας της Ουγγαρίας.

32 Κατά δεύτερον, όσον αφορά την απομάκρυνση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στην Ουγγαρία, το άρθρο 5, παράγραφος 1 ter, του νόμου περί των συνόρων του κράτους δεν καταργήθηκε, ούτε τροποποιήθηκε. Κατά συνέπεια, η ουγγρική νομοθεσία

εξακολουθεί να επιτρέπει την απομάκρυνση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στο έδαφος του κράτους αυτού, εξαιρουμένων εκείνων για τους οποίους υπάρχουν υπόνοιες ότι έχουν τελέσει αξιόποινη πράξη, πράγμα που δεν συμβιβάζεται με τις σκέψεις 253 και 254 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, ούτε με το σημείο 1, τρίτη περίπτωση, του διατακτικού της. Ως προς το ζήτημα αυτό, από τον ιστότοπο της ουγγρικής αστυνομίας προκύπτει ότι η Ουγγαρία δεν έχει σταματήσει την παράνομη απομάκρυνση υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στο έδαφος της, όπερ το κράτος μέλος αυτό δεν αμφισβητεί.

33 Κατά τρίτον, όσον αφορά το δικαίωμα των αιτούντων διεθνή προστασία, σε περίπτωση κατά την οποία δεν συντρέχει κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης, να παραμείνουν στο ουγγρικό έδαφος, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η Ουγγαρία δεν τροποποίησε το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο a, του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου, το οποίο εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συντρέχει κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης.

34 Ως εκ τούτου, κατά το θεσμικό αυτό όργανο, οι προϋποθέσεις που προβλέπει το ουγγρικό δίκαιο για την άσκηση του προβλεπόμενου στο άρθρο 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32 δικαιώματος παραμονής στο έδαφος του κράτους εξακολουθούν να είναι «ασαφείς», αντιθέτως προς όσα επιτάσσουν οι σκέψεις 288 και 289 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, καθώς και το σημείο 1, τέταρτη περίπτωση, του διατακτικού της. Λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων 297 έως 301 της απόφασης αυτής, είναι αναγκαία η τροποποίηση της εθνικής νομοθεσίας, δεδομένου ότι η παράβαση που διαπιστώθηκε από το Δικαστήριο δεν αφορούσε πρακτική αντίθετη προς το δίκαιο της Ένωσης, αλλά πλημμελή μεταφορά του δικαίου της Ένωσης στην ουγγρική έννομη τάξη.

35 Η Ουγγαρία ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη κατά το μέτρο που αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας και, κατά τα λοιπά, ως αβάσιμη.

36 Κατ’ αρχάς, το εν λόγω κράτος μέλος υποστηρίζει ότι τα «βασικά σημεία» της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, δεν είναι πλέον κρίσιμα, δεδομένου ότι από την 20ή Μαΐου 2020 και μετά οι ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa έχουν παύσει να χρησιμοποιούνται. Επιπλέον, η εξέλιξη της μεταναστευτικής κατάστασης στην «οδό των Δυτικών Βαλκανίων» και ο μεγάλος αριθμός εκτοπισθέντων από την Ουκρανία καθιστούν τα επιχειρήματα της Επιτροπής άκαιρα και αβάσιμα.

37 Όσον αφορά, κατά πρώτον, την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, η προσφυγή είναι, κατά την Ουγγαρία, απαράδεκτη.

38 Ειδικότερα, όλες οι διαπιστώσεις που έγιναν με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, σχετικά με τις ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa έχουν καταστεί άνευ αντικειμένου λόγω του κλεισίματος των ζωνών αυτών. Δεν έχει νόημα να γίνεται λόγος για «περιορισμούς» της πρόσβασης στη διαδικασία διεθνούς προστασίας στις εν λόγω ζώνες διέλευσης, δεδομένου ότι δεν είναι πλέον δυνατόν να υποβληθεί εκεί «περιορισμένος αριθμός» αιτήσεων.

39 Η Ουγγρική νομοθεσία εξακολουθεί βεβαίως να περιέχει διατάξεις σχετικά με τις ζώνες διέλευσης, οι οποίες όμως δεν εφαρμόζονται από τις 26 Μαΐου 2020 και μετά, λόγω της έναρξης ισχύος του νόμου του 2020. Ο νόμος αυτός προβλέπει, κατά παρέκκλιση από τον νόμο περί του δικαιώματος

ασύλου, μεταβατικό καθεστώς δυνάμει του οποίου η πρόσβαση σε διαδικασία διεθνούς προστασίας στο έδαφος της Ουγγαρίας εξαρτάται από την κίνηση προηγούμενης διαδικασίας σε διπλωματική αντιπροσωπεία της Ουγγαρίας σε τρίτη χώρα.

40 Πλην όμως, δεδομένου ότι η συμβατότητα του νόμου του 2020 με το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32 ήταν αντικείμενο της υπόθεσης επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, η Επιτροπή προσέβαλε τα δικαιώματα άμυνας της Ουγγαρίας και παραβίασε την αρχή της ασφάλειας δικαίου, κινώντας παράλληλα άλλη διαδικασία δυνάμει του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, σχετικά με την ίδια προβαλλόμενη παράβαση.

41 Ως προς το ζήτημα αυτό, η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι δικαιολογείται η εκ μέρους του Δικαστηρίου εξέταση του νόμου στο διαδικαστικό πλαίσιο του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι αυτός εντάσσεται σε νέο πλαίσιο το οποίο δεν εξετάστηκε με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας. Εντούτοις, η υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, αφορούσε επίσης και το ζήτημα αν εξακολουθούσε να υφίσταται η παράβαση του άρθρου 6 της οδηγίας 2013/32 που διαπιστώθηκε με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας. Κατά συνέπεια, αν το Δικαστήριο διαπιστώσει παράβαση στην υπό κρίση υπόθεση, τα επιχειρήματα που προέβαλε η Ουγγαρία στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 258 ΣΛΕΕ όσον αφορά την παράβαση του άρθρου 6 της οδηγίας 2013/32 δεν μπορούν να ασκήσουν επιρροή, κατά προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Ουγγαρίας στην υπό κρίση υπόθεση.

42 Εξάλλου, στο δικόγραφο της προσφυγής δεν εκτίθεται το περιεχόμενο των διατάξεων που θεσπίστηκαν κατόπιν της δημοσίευσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, πράγμα που εμποδίζει το Δικαστήριο να αποφανθεί επί της ουσίας.

43 Επικουρικώς, η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι το κεφάλαιο αυτό της προσφυγής είναι αβάσιμο. Αφενός, ο Ούγγρος νομοθέτης θέσπισε ρύθμιση η οποία αποκλίνει από το άρθρο 80/J του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου. Αφετέρου, στην απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, γίνεται ρητή μνεία της νομοθεσίας και της πρακτικής που αφορούν τις ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa. Πλην όμως, η κατάσταση που αναλύεται στο τμήμα αυτό της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, δεν υφίσταται πλέον.

44 Κατά δεύτερον, όσον αφορά την απομάκρυνση των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών προς την άλλη πλευρά της συνοριακής περίφραξης, η διατήρηση σε ισχύ του άρθρου 5, παράγραφος 1 ter, του νόμου περί των συνόρων του κράτους δικαιολογείται λόγω της αυξανόμενης μεταναστευτικής πίεσης στη «μεταναστευτική οδό των Δυτικών Βαλκανίων» και του μεγάλου αριθμού προσφύγων από την Ουκρανία μετά τον Φεβρουάριο του 2022. Επιπλέον, το εν λόγω άρθρο δεν μπορούσε να τροποποιηθεί πριν από τη δημοσίευση της απόφασης του Alkotmánybíróság (Συνταγματικού Δικαστηρίου) επί υποθέσεως, η οποία ήταν ακόμη εκκρεμής κατά τον χρόνο της περάτωσης της έγγραφης διαδικασίας και αφορούσε, κατόπιν πρωτοβουλίας του Fővárosi Törvényszék (δικαστηρίου περιφέρειας Βουδαπέστης, Ουγγαρία), το ζήτημα της συνταγματικότητας της διάταξης.

45 Κατά τρίτον, όσον αφορά το δικαίωμα των αιτούντων διεθνή προστασία, σε περίπτωση κατά την οποία δεν συντρέχει κατάσταση κρίσης λόγω παράνομης μετανάστευσης, να παραμείνουν στο ουγγρικό έδαφος, η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι, με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, το Δικαστήριο έκρινε ότι, στο πλαίσιο του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο a, του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου, το δικαίωμα παραμονής στο ουγγρικό έδαφος μπορεί να υπόκειται σε προϋποθέσεις.

46 Εντούτοις, στη συναφή νομοθεσία δεν έγινε χρήση της ευχέρειας να εξαρτηθεί από προϋποθέσεις το δικαίωμα παραμονής στο ουγγρικό έδαφος. Ως εκ τούτου, δεν συντρέχει ανάγκη θέσπισης άλλων νομοθετικών διατάξεων. Στην πράξη, οι ουγγρικές αρχές δεν προβαίνουν σε καμία απέλαση ενόσω η απόφαση των αρχών περί απόρριψης της αίτησης ασύλου δεν έχει καταστεί απρόσβλητη. Η Επιτροπή δεν αναφέρθηκε συναφώς σε καμία διοικητική ή δικαστική απόφαση η οποία να θέτει εν αμφιβόλω τη διαπίστωση αυτήν.

*Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

– *Επί του παραδεκτού της προσφυγής*

47 Η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη κατά το μέτρο που αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας.

48 Κατά πρώτον, η Ουγγαρία, επικαλούμενη ότι το κλείσιμο των ζωνών διέλευσης της Röszke και της Tompa καθιστά άνευ αντικειμένου τις διαπιστώσεις της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, σχετικά με τις εν λόγω ζώνες και ότι ο νόμος του 2020 θέσπισε μεταβατικό καθεστώς κατά παρέκκλιση από τον νόμο περί του δικαιώματος ασύλου, υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης αυτής όσον αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, επιχείρημα το οποίο δεν εμπίπτει στην εξέταση του παραδεκτού της προσφυγής, αλλά στην εξέταση του βασίμου της.

49 Κατά δεύτερον, πρέπει απορριφθεί η επιχειρηματολογία με την οποία προβάλλονται παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου και προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της Ουγγαρίας, λόγω ζητημάτων που τέθηκαν παράλληλα και στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, δεδομένου ότι το Δικαστήριο αποφάνθηκε οριστικά επί της υπόθεσης αυτής, με απόφαση που έχει περιβληθεί την ισχύ δεδικασμένου.

50 Κατά τρίτον, η Ουγγαρία προσάπτει στην Επιτροπή ότι δεν εξέθεσε, με το δικόγραφο της προσφυγής, το περιεχόμενο των διατάξεων του νόμου του 2020.

51 Ως προς το ζήτημα αυτό, από πάγια νομολογία σχετική με το άρθρο 120, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας προκύπτει ότι το εισαγωγικό δικόγραφο πρέπει να προσδιορίζει με σαφήνεια και ακρίβεια το αντικείμενο της διαφοράς και να περιέχει συνοπτική έκθεση των προβαλλόμενων ισχυρισμών, προκειμένου ο αντίδικος να μπορεί να προετοιμάσει την άμυνά του και το Δικαστήριο να μπορεί να ασκήσει τον έλεγχό του. Επομένως, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η προσφυγή πρέπει να προκύπτουν με τρόπο λογικά συνεπή και κατανοητό από το ίδιο το κείμενο του δικογράφου της [απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Δανίας (Μέγιστη διάρκεια στάθμευσης), C-167/22, EU:C:2023:1020, σκέψη 25 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

52 Εν προκειμένω, οι απαιτήσεις αυτές έχουν τηρηθεί. Πράγματι, με το δικόγραφο της προσφυγής, η Επιτροπή εξέθεσε κατά τρόπο λογικά συνεπή και με ακρίβεια τους λόγους για τους οποίους έκρινε ότι η Ουγγαρία δεν είχε λάβει τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας. Το εν λόγω θεσμικό όργανο ανέφερε ιδίως τις τροποποιήσεις που επήλθαν στον νόμο περί του δικαιώματος ασύλου τον Ιούνιο του 2020 στο πλαίσιο της πανδημίας της νόσου COVID-19, διευκρινίζοντας ότι, κατά την άποψή του, οι διατάξεις αυτές

δεν συνεπάγονταν την εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, και ότι, όπως είχε υποστηρίξει στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, αντέβαιναν στο δίκαιο της Ένωσης.

53 Ως εκ τούτου, το δικόγραφο της προσφυγής παρέχει στην Ουγγαρία και στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να αντιληφθούν επακριβώς τη θέση της Επιτροπής, όπερ συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου το κράτος μέλος αυτό να μπορέσει να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς ισχυρισμούς του και το Δικαστήριο να μπορέσει να ελέγξει αν ελήφθησαν τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας.

54 Κατόπιν των προεκτεθέντων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η προσφυγή είναι παραδεκτή.

– *Επί της ουσίας*

55 Κατά το άρθρο 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, εάν η Επιτροπή κρίνει ότι το συγκεκριμένο κράτος μέλος δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως με την οποία το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το εν λόγω κράτος μέλος έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ των Συνθηκών, μπορεί, αφού παράσχει στο κράτος αυτό τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις του, να προσφύγει στο Δικαστήριο, προσδιορίζοντας το ύψος του κατ' αποκοπήν ποσού ή της χρηματικής ποινής που οφείλει να καταβάλει το κράτος μέλος και το οποίο η ίδια κρίνει κατάλληλο για την περίσταση.

56 Ο κρίσιμος χρόνος για την εκτίμηση του ζητήματος αν υπήρξε παράβαση κατά την έννοια του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ είναι η ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή η οποία απεστάλη κατ' εφαρμογήν της ως άνω διατάξεως [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

57 Ως προς το ζήτημα αυτό, επισημαίνεται ότι οι αρχές του οικείου κράτους μέλους που μετέχουν στην άσκηση της νομοθετικής εξουσίας υποχρεούνται να τροποποιήσουν τις εθνικές διατάξεις αναφορικά με τις οποίες εκδόθηκε απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση κράτους μέλους, κατά τρόπον ώστε να τις καταστήσουν σύμφωνες προς τις απαιτήσεις του δικαίου της Ένωσης [πρβλ. απόφαση της 13ης Ιουλίου 2023, YP κ.λπ. (Άρση της ποινικής ασυλίας και αναστολή της άσκησης καθηκόντων δικαστή), C-615/20 και C-671/20, EU:C:2023:562, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

58 Υπενθυμίζεται επίσης ότι το διατακτικό μιας απόφασης του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση, στο οποίο περιγράφεται η διαπιστωθείσα παράβαση, έχει ιδιαίτερη σημασία για τον προσδιορισμό των μέτρων που οφείλει να λάβει το συγκεκριμένο κράτος μέλος προκειμένου να εκτελέσει πλήρως την εν λόγω απόφαση. Το διατακτικό της απόφασης πρέπει να γίνει κατανοητό υπό το πρίσμα του σκεπτικού της (πρβλ. απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2013, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-95/12, EU:C:2013:676, σκέψεις 37 και 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

59 Εν προκειμένω, με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, το Δικαστήριο έκρινε ότι η Ουγγαρία παρέβη τις υποχρεώσεις της όσον αφορά, πρώτον, την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, δεύτερον, την κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία στις ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa, τρίτον, την απομάκρυνση των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών και, τέταρτον, το δικαίωμα των αιτούντων διεθνή προστασία να

παραμείνουν στο ουγγρικό έδαφος μέχρι να λήξει η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε πραγματική προσφυγή ή, σε περίπτωση εμπρόθεσμης άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.

60 Επιβάλλεται ευθύς εξαρχής η παρατήρηση ότι το δικόγραφο της προσφυγής της Επιτροπής δεν αφορά την κράτηση των αιτούντων διεθνή προστασία στις ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa και ότι, όσον αφορά το δικαίωμα των αιτούντων διεθνή προστασία να παραμείνουν στο ουγγρικό έδαφος, αφορά μόνο περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν συντρέχει κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης.

61 Κατά πρώτον, όσον αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, η περιγραφή της επίμαχης παράβασης προκύπτει από το κείμενο της εισαγωγικής φράσης και της πρώτης περίπτωσης του σημείου 1 του διατακτικού της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας.

62 Από την εισαγωγική φράση του σημείου 1 του διατακτικού προκύπτει ότι η επίμαχη παράβαση συνίσταται στο γεγονός ότι η Ουγγαρία παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32.

63 Η παράβαση αυτή διαπιστώθηκε λόγω της κατάστασης που εκτίθεται στην πρώτη περίπτωση του σημείου 1 του διατακτικού, ήτοι του συνδυασμού, αφενός, της απαίτησης οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών ερχόμενων από τη Σερβία να υποβάλλονται μόνο στις ζώνες διέλευσης της Röszke και της Tompa και, αφετέρου, της ύπαρξης πάγιας και γενικευμένης διοικητικής πρακτικής που περιόριζε δραστικά τον αριθμό των αιτούντων που επιτρεπόταν να εισέρχονται καθημερινά στις εν λόγω ζώνες διέλευσης.

64 Ως προς το ζήτημα αυτό, το Δικαστήριο έκρινε ιδίως στη σκέψη 106 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, ότι το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32 επιβάλλει στα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά το δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας και στα σύνορα των κρατών μελών, από τη στιγμή που τα πρόσωπα αυτά εκδηλώσουν τη βούλησή τους, προκειμένου η αίτηση αυτή να καταχωρισθεί και να είναι δυνατόν να κατατεθεί και να εξεταστεί εντός των προθεσμιών που τάσσει η οδηγία αυτή. Πράγματι, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 104 της ίδιας απόφασης, ο σκοπός αυτός καθεαυτόν της εν λόγω οδηγίας, ιδίως δε του άρθρου της 6, παράγραφος 1, συνίσταται στη διασφάλιση πραγματικής, ευχερούς και ταχείας πρόσβασης στη διαδικασία παροχής διεθνούς προστασίας.

65 Ως εκ τούτου, όσον αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, για την εκτέλεση της απόφασης αυτής, η Ουγγαρία απαιτείται να λάβει το σύνολο των αναγκαίων μέτρων προκειμένου να διασφαλίσει πραγματική, ευχερή και ταχεία πρόσβαση στη διαδικασία παροχής διεθνούς προστασίας.

66 Πλην όμως, κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή, ήτοι την 9η Αυγούστου 2021, η Ουγγαρία δεν είχε συμμορφωθεί προς την απαίτηση αυτή.

67 Ως προς το ζήτημα αυτό, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Ουγγαρία, το κλείσιμο των ζωνών διέλευσης της Röszke και της Tompa δεν αρκεί για τη διασφάλιση πραγματικής, ευχερούς και ταχείας πρόσβασης στη διαδικασία παροχής διεθνούς προστασίας. Πράγματι, οι διάδικοι συνομολογούν ότι, κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή, για την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας ίσχυε το καθεστώς που προέβλεπε ο νόμος του 2020.

68 Επί του ζητήματος αυτού, το Δικαστήριο διαπίστωσε στο σημείο 1 του διατακτικού της απόφασης του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, ότι η Ουγγαρία, εξαρτώντας τη δυνατότητα ορισμένων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών που βρίσκονται στο έδαφος ή στα σύνορά της να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας από την προηγούμενη υποβολή δήλωσης προθέσεων σε ουγγρική πρεσβεία η οποία βρίσκεται σε τρίτη χώρα και από τη χορήγηση ταξιδιωτικού εγγράφου που επιτρέπει την είσοδό τους στο ουγγρικό έδαφος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32.

69 Από τις σκέψεις 8 έως 13 και 37 της απόφασης του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, προκύπτει ότι η διαπίστωση αυτή αφορά τις σχετικές με την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας διατάξεις του νόμου του 2020, των οποίων η εφαρμογή, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως προσήκων τρόπος εκτέλεσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας.

70 Διευκρινίζεται ότι τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση απόφασης του Δικαστηρίου με την οποία διαπιστώνεται παράβαση πρέπει οπωσδήποτε να είναι συμβατά με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης των οποίων η παράβαση διαπιστώθηκε με την απόφαση, ήτοι, εν προκειμένω, εκείνες του άρθρου 6 της οδηγίας 2013/32, και να καθιστούν δυνατή την ορθή εφαρμογή τους. Πλην όμως, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, αυτό δεν συμβαίνει, εν προκειμένω, όσον αφορά τις σχετικές με την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας διατάξεις του νόμου του 2020.

71 Υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι η Ουγγαρία δεν έλαβε τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, όσον αφορά την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας.

72 Κατά δεύτερον, όσον αφορά την απομάκρυνση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στην Ουγγαρία, το Δικαστήριο διαπίστωσε, στο σημείο 1, τρίτη περίπτωση, του διατακτικού της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, ότι το κράτος μέλος αυτό, επιτρέποντας την απομάκρυνση όλων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στο έδαφός του, εξαιρουμένων εκείνων για τους οποίους υπάρχουν υπόνοιες ότι έχουν τελέσει αξιόποινη πράξη, χωρίς να τηρεί τις διαδικασίες και εγγυήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5, στο άρθρο 6, παράγραφος 1, στο άρθρο 12, παράγραφος 1, και στο άρθρο 13, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/115, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις διατάξεις αυτές.

73 Η Ουγγαρία δεν αμφισβητεί ότι το άρθρο 5, παράγραφος 1 ter, του νόμου περί των συνόρων του κράτους το οποίο, στη σκέψη 254 της εν λόγω απόφασης, προσδιορίζεται ως η εθνική διάταξη που δικαιολογεί τη διαπίστωση αυτήν εξακολουθούσε να ισχύει κατά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή, ήτοι την 9η Αυγούστου 2021. Εντούτοις, το εν λόγω κράτος μέλος θεωρεί ότι η κατάσταση αυτή δικαιολογείται λόγω της μεταναστευτικής πίεσης στη «μεταναστευτική οδό των Δυτικών Βαλκανίων» και του μεγάλου αριθμού εκτοπισθέντων από την Ουκρανία.

74 Πλην όμως, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να επικαλούνται πρακτικές, διοικητικές, οικονομικές ή εσωτερικές δυσχέρειες για να δικαιολογήσουν τη μη τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης [πρβλ. απόφαση της 8ης Ιουνίου 2023, Επιτροπή κατά Σλοβακίας (Δικαίωμα καταγγελίας σύμβασης χωρίς χρέωση), C-540/21, EU:C:2023:450, σκέψη 86 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

75 Κατά τρίτον, όσον αφορά το δικαίωμα των αιτούντων διεθνή προστασία, σε περίπτωση κατά την οποία δεν συντρέχει κατάσταση κρίσης λόγω μαζικής μετανάστευσης, να παραμείνουν στο ουγγρικό έδαφος μέχρι να λήξει η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε πραγματική προσφυγή ή, σε περίπτωση εμπρόθεσμης άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής, στην απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, το συμπέρασμα ότι η Ουγγαρία παρέβη τις υποχρεώσεις της από το άρθρο 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32 προκύπτει από το σημείο 1, τέταρτη περίπτωση, του διατακτικού.

76 Το συμπέρασμα αυτό στηρίζεται στη διαπίστωση, στις σκέψεις 289 και 301 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, κατά την οποία, όταν ένα κράτος μέλος αποφασίζει να καθορίσει λεπτομερώς τους κανόνες άσκησης του δικαιώματος παραμονής στο έδαφός του, όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32, οι κανόνες αυτοί πρέπει να καθορίζονται με επαρκή σαφήνεια και ακρίβεια, ώστε ο αιτών διεθνή προστασία να μπορεί να γνωρίζει την ακριβή έκταση του δικαιώματος αυτού και να είναι δυνατόν να εκτιμηθεί αν οι ως άνω κανόνες άσκησης του δικαιώματός του συνάδουν, μεταξύ άλλων, με τις οδηγίες 2013/32 και 2013/33.

77 Από τη σκέψη 297 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, προκύπτει ότι, κατά το εν λόγω κράτος μέλος, οι προϋποθέσεις στις οποίες παραπέμπει το άρθρο 5, παράγραφος 1, του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου συνίστανται στην απαίτηση, αφενός, ο ενδιαφερόμενος να πληροί τους όρους του νόμου για να έχει την ιδιότητα του αιτούντος και, αφετέρου, να τηρεί την υποχρέωση που του επιβάλλεται, ενδεχομένως, να διαμένει σε συγκεκριμένο τόπο.

78 Αφενός, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 298 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, η Ουγγαρία δεν προσδιορίζει τη διάταξη του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου η οποία ορίζει συγκεκριμένα ότι το δικαίωμα παραμονής στο έδαφος κράτους μέλους εξαρτάται από την τήρηση προϋπόθεσης διαμονής.

79 Αφετέρου, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 300 της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, η προϋπόθεση περί πλήρωσης των όρων του νόμου για την αναγνώριση της ιδιότητας του αιτούντος διεθνή προστασία, από την οποία, με βάση τους ίδιους τους ισχυρισμούς της Ουγγαρίας, εξαρτάται επίσης το δικαίωμα παραμονής που αντλείται από το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο a, του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου, επιδέχεται διάφορες ερμηνείες και παραπέμπει σε άλλες προϋποθέσεις τις οποίες δεν έχει προσδιορίσει το κράτος μέλος αυτό.

80 Συνεπώς, για την εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, απαιτούνται, όσον αφορά την επίμαχη παράβαση, τροποποιήσεις της εθνικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως της περίστασης που επικαλείται η Ουγγαρία ότι, στην πράξη, οι ουγγρικές αρχές δεν προβαίνουν σε καμία απέλαση ενόσω η απόφαση των αρχών περί απόρριψης της αίτησης ασύλου δεν έχει καταστεί απρόσβλητη.

81 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι απλές διοικητικές πρακτικές, οι οποίες, ως εκ της φύσεώς τους, μπορούν να τροποποιηθούν κατά βούληση από τη Διοίκηση και στερούνται κατάλληλης δημοσιότητας, δεν μπορεί να θεωρηθούν ότι αποτελούν προσήκουσα εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης (απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2013, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-151/12, EU:C:2013:690, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

82 Πλην όμως, κατά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή, ήτοι την 9η Αυγούστου 2021, το άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο a, του νόμου περί του δικαιώματος ασύλου εξακολουθούσε να ισχύει χωρίς να έχει τροποποιηθεί, πράγμα που δεν αμφισβητεί η Ουγγαρία.

83 Λαμβανομένων υπόψη όλων των ανωτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Ουγγαρία, μη λαμβάνοντας τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

### *Επί των χρηματικών κυρώσεων*

*Επιχειρήματα των διαδίκων*

84 Η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η Ουγγαρία δεν έχει ακόμη συμμορφωθεί προς την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, ζητεί από το Δικαστήριο να υποχρεώσει το εν λόγω κράτος μέλος να καταβάλει κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 5 468,45 ευρώ πολλαπλασιαζόμενο επί τον αριθμό των ημερών που θα έχουν παρέλθει από την ημερομηνία δημοσίευσης της αποφάσεως αυτής έως την ημερομηνία εκτέλεσής της από την Ουγγαρία ή έως την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην υπό κρίση υπόθεση, αν η ημερομηνία αυτή προηγηθεί της ημερομηνίας εκτέλεσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, θεωρεί δε επιβεβλημένο το κατ' αποκοπήν ποσόν να ανέλθει τουλάχιστον σε 1 044 000 ευρώ.

85 Επίσης, το εν λόγω θεσμικό όργανο ζητεί από το Δικαστήριο να υποχρεώσει την Ουγγαρία να καταβάλει χρηματική ποινή ύψους 16 393,16 ευρώ ημερησίως από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην υπό κρίση υπόθεση έως την ημερομηνία εκτέλεσης από την Ουγγαρία της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας.

86 Η Επιτροπή παραπέμπει στην ανακοίνωσή της SEC(2005) 1658, της 12ης Δεκεμβρίου 2005, με τίτλο «Εφαρμογή του άρθρου [260 ΣΛΕΕ]», όπως αυτή επικαιροποιήθηκε μεταξύ άλλων με την ανακοίνωση της 13ης Απριλίου 2021, με τίτλο «Προσαρμογή του υπολογισμού των κατ' αποκοπή ποσών και των χρηματικών ποινών που προτείνονται από την Επιτροπή σε διαδικασίες επί παραβάσει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου» (ΕΕ 2021, C 129, σ. 1), και προτείνει το κατ' αποκοπήν ποσό για το οποίο γίνεται λόγος στη σκέψη 84 της παρούσας απόφασης να καθοριστεί μέσω του πολλαπλασιασμού του βασικού ενιαίου ποσού 895 ευρώ επί έναν συντελεστή σοβαρότητας. Το γινόμενο πρέπει να πολλαπλασιαστεί επί έναν συντελεστή «n», που λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την ικανότητα πληρωμής του συγκεκριμένου κράτους μέλους, και επί τον αριθμό ημερών εξακολούθησης της επίμαχης παράβασης. Όσον αφορά τον υπολογισμό του ποσού της ημερήσιας ποινής για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 85 της παρούσας απόφασης, το βασικό ποσό καθορίζεται σε 2 683 ευρώ ανά ημέρα και πρέπει να πολλαπλασιαστεί επί τον συντελεστή σοβαρότητας, έναν συντελεστή διάρκειας και τον συντελεστή «n».

87 Κατά πρώτον, όσον αφορά τη σοβαρότητα της επίμαχης παράβασης, η Επιτροπή προτείνει την εφαρμογή συντελεστή σοβαρότητας 13 σε κλίμακα από το 1 έως το 20.

88 Κατά το εν λόγω θεσμικό όργανο, η σημασία των κανόνων της Ένωσης που αποτέλεσαν αντικείμενο των επίμαχων παραβάσεων είναι αυξημένη. Αφενός, τα άρθρα 6 και 46 της οδηγίας 2013/32 είναι ουσιώδη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται από τη Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων, η οποία υπογράφηκε

στη Γενεύη στις 28 Ιουλίου 1951 [*Recueil des traités des Nations unies*, τόμος 189, σ. 150, αριθ. 2545 (1954)] και τέθηκε σε ισχύ στις 22 Απριλίου 1954, όπως συμπληρώθηκε με το Πρωτόκολλο περί του καθεστώτος των προσφύγων, το οποίο συνήφθη στη Νέα Υόρκη στις 31 Ιανουαρίου 1967 και τέθηκε σε ισχύ στις 4 Οκτωβρίου 1967, καθώς και από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), ιδίως δε του δικαιώματος ασύλου, της τήρησης της αρχής της μη επαναπροώθησης, και του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής. Αφετέρου, η παράβαση που αφορά τις παράνομες απομακρύνσεις θίγει διάφορες θεμελιώδεις διατάξεις της οδηγίας 2008/115.

89 Η μη εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, έχει σημαντικές επιπτώσεις στο γενικό συμφέρον και στα ειδικά συμφέροντα. Αφενός, η Επιτροπή εκθέτει ότι, από το 2015, έχει κινήσει κατά της Ουγγαρίας επτά διαδικασίες λόγω παραβάσεως στον τομέα του ασύλου, τέσσερις εκ των οποίων ήχθησαν ενώπιον του Δικαστηρίου. Η συνεχιζόμενη μη συμμόρφωση προς το δίκαιο της Ένωσης μπορεί να δημιουργήσει προηγούμενο για άλλα κράτη μέλη και να υπονομεύσει το κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου, μεταθέτοντας την ευθύνη για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία σε άλλα κράτη μέλη και ενισχύοντας την παράνομη εμπορία ανθρώπων. Αφετέρου, οι επίμαχες παραβάσεις έχουν σοβαρές επιπτώσεις στους υπηκόους τρίτων χωρών.

90 Εξάλλου, η Επιτροπή επισημαίνει τη συνδρομή επιβαρυντικών περιστάσεων. Η Ουγγαρία δεν συνεργάστηκε με το θεσμικό αυτό όργανο κατά τη διάρκεια της προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασίας, διότι δεν ανέφερε ότι τροποποίησε ή κατάργησε οποιαδήποτε από τις διατάξεις που κρίθηκαν αντίθετες προς το δίκαιο της Ένωσης. Επιπλέον, οι επανειλημμένες παραβιάσεις του δικαίου της Ένωσης στους τομείς της μετανάστευσης και του ασύλου, η πρόδηλη παραβίαση της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης και η ρητή άρνηση συμμόρφωσης προς απόφαση του Δικαστηρίου συνιστούν εξαιρετικά σοβαρές επιβαρυντικές περιστάσεις.

91 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη διάρκεια της παράβασης, η Επιτροπή προτείνει την εφαρμογή συντελεστή διάρκειας 1, σε κλίμακα από το 1 έως το 3, λαμβάνοντας υπόψη το χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας δημοσίευσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, και της ημερομηνίας κατά την οποία το θεσμικό αυτό όργανο αποφάσισε να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου, η οποία ήταν η 12η Νοεμβρίου 2021.

92 Κατά τρίτον, όσον αφορά τον συντελεστή «n», η Επιτροπή, μολονότι λαμβάνει υπόψη τα όσα κρίθηκαν με την απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο) (C-51/20, EU:C:2022:36), από την οποία προκύπτει ότι ως κυριότερο στοιχείο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕγχΠ) του συγκεκριμένου κράτους μέλους, ενώ αντιθέτως δεν είναι απαραίτητη η συνεκτίμηση της θεσμικής βαρύτητάς του, εντούτοις στηρίζει το αίτημά της στις παραμέτρους οι οποίες προβλέπονται στις ανακοινώσεις που μνημονεύονται στη σκέψη 86 της παρούσας απόφασης. Στο πλαίσιο αυτό, το εν λόγω θεσμικό όργανο προτείνει ο συντελεστής «n» να καθοριστεί για την Ουγγαρία σε 0,47.

93 Η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι η Επιτροπή εκτίμησε εσφαλμένα τη σοβαρότητα της επίμαχης παράβασης, διότι δεν έλαβε υπόψη το κλείσιμο των ζωνών διέλευσης της Röszke και της Tompa, τη νέα ουγγρική νομοθεσία για το άσυλο, την αυξανόμενη πίεση λόγω της παράνομης μετανάστευσης και τις συνέπειες της ρωσικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Ειδικότερα, λόγω του κλεισίματος των εν λόγω ζωνών διέλευσης, η παράβαση που προσάπτεται στην Ουγγαρία είναι πολύ πιο περιορισμένη σε σύγκριση με την επίδικη στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, πράγμα που θα έπρεπε να αποτελέσει θεμελιώδες στοιχείο κατά την αξιολόγηση της σοβαρότητας της επίμαχης παράβασης. Επιπλέον,

λόγω της διαδικασίας στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, το ζήτημα της συμβατότητας των διατάξεων του νόμου του 2020 προς το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32 δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη για την εκτίμηση της σοβαρότητας της επίμαχης παράβασης.

94 Εξάλλου, η Ουγγαρία υποστηρίζει ότι δεν παραβίασε την αρχή της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης. Ως προς το ζήτημα αυτό, η κίνηση της διαδικασίας ενώπιον του Alkotmánybíróság (Συνταγματικού Δικαστηρίου) για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 17 της παρούσας απόφασης, με σκοπό να διασφαλιστεί η τήρηση του Θεμελιώδους Νόμου της Ουγγαρίας, δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επιβαρυντική περίσταση. Η Ουγγρική Κυβέρνηση δεν εξάρτησε την εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, από την απόφαση του Alkotmánybíróság (Συνταγματικού Δικαστηρίου) που μνημονεύεται στη σκέψη 20 της παρούσας απόφασης, αλλά απλώς ανέμεινε την απόφαση αυτή. Επίσης, η Ουγγρική Κυβέρνηση δεν αρνήθηκε ρητώς να συμμορφωθεί προς την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, αλλά απλώς, σε αντίθεση με την Επιτροπή, έλαβε υπόψη εξωτερικές περιστάσεις.

95 Τέλος, η Ουγγαρία επικαλείται τη σκέψη 55 της απόφασης της 30ής Μαΐου 2013, Επιτροπή κατά Σουηδίας (C-270/11, EU:C:2013:339), και ζητεί από το Δικαστήριο να λάβει υπόψη, ως ελαφρυντική περίσταση, το γεγονός ότι ουδέποτε έως σήμερα παρέλειψε να εκτελέσει απόφαση του Δικαστηρίου.

*Εκτίμηση του Δικαστηρίου*

96 Υπενθυμίζεται ευθύς εξαρχής ότι η διαδικασία του άρθρου 260, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ έχει ως σκοπό να παροτρύνει το μη συμμορφούμενο προς τις υποχρεώσεις του κράτος μέλος να εκτελέσει απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση και, ως εκ τούτου, να εξασφαλίζει την αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, καθώς και ότι τα προβλεπόμενα από τη διάταξη αυτή μέτρα, ήτοι η χρηματική ποινή και το κατ' αποκοπήν ποσό, επιδιώκουν αμφότερα τον ίδιο αυτόν σκοπό [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 50 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

97 Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι απόκειται στο Δικαστήριο να επιβάλλει, σε κάθε υπόθεση και ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις της ενώπιόν του διαφοράς, καθώς και ανάλογα με τον βαθμό πειθούς και αποτροπής που κρίνει απαραίτητο, τις κατάλληλες χρηματικές κυρώσεις, προκειμένου ιδίως να προλάβει την επανάληψη ανάλογων παραβάσεων του δικαίου της Ένωσης [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 51 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

– *Επί του κατ' αποκοπήν ποσού*

98 Κατά πάγια νομολογία, η επιβολή της υποχρέωσης καταβολής κατ' αποκοπήν ποσού και ο καθορισμός του ύψους του ποσού αυτού πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να αποφασίζονται βάσει του συνόλου των κρίσιμων στοιχείων που συνδέονται τόσο με τα χαρακτηριστικά της διαπιστωθείσας παράβασης όσο και με τη συμπεριφορά του κράτους μέλους το οποίο αφορά η διαδικασία που κινήθηκε δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ. Συναφώς, το άρθρο αυτό παρέχει στο Δικαστήριο ευρεία εξουσία εκτιμήσεως προκειμένου να κρίνει αν πρέπει να

επιβάλει μια τέτοια κύρωση και, σε καταφατική περίπτωση, ποιο πρέπει να είναι το ύψος αυτής [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 78 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

99 Στην υπό κρίση υπόθεση, το σύνολο των νομικών και πραγματικών στοιχείων που συνδέονται με τη διαπίστωση της παράβασης αποτελεί ένδειξη περί του ότι για την αποτελεσματική πρόληψη ανάλογων μελλοντικών παραβάσεων των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης μπορεί να απαιτείται η λήψη αποτρεπτικού μέτρου, όπως είναι η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού.

100 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο Δικαστήριο απόκειται, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, να καθορίσει το ύψος αυτού του κατ' αποκοπήν ποσού κατά τρόπον ώστε να είναι, αφενός, προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και, αφετέρου, ανάλογο προς τις διαπραχθείσες παραβάσεις [πρβλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 80 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

101 Μεταξύ των κρίσιμων προς τούτο παραγόντων περιλαμβάνονται, ιδίως, η σοβαρότητα και η διάρκεια των διαπιστωθεισών παραβάσεων, καθώς και η ικανότητα πληρωμής του συγκεκριμένου κράτους μέλους [πρβλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 81 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

102 Κατά πρώτον, όσον αφορά τη σοβαρότητα των επίμαχων παραβάσεων, η παρατεταμένη μη εκτέλεση αποφάσεως του Δικαστηρίου συνιστά από μόνη της σοβαρή παραβίαση της αρχής της νομιμότητας και του δεδικασμένου σε μια Ένωση δικαίου.

103 Ως προς το ζήτημα αυτό, παρά το κλείσιμο των ζωνών διέλευσης της Röszke και της Tompa, η Ουγγαρία δεν έλαβε τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, όσον αφορά πλείονα ουσιώδη στοιχεία της απόφασης αυτής, ήτοι την πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, την απομάκρυνση των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στο έδαφός της και το δικαίωμα των αιτούντων διεθνή προστασία να παραμείνουν στο ουγγρικό έδαφος μέχρι να λήξει η προθεσμία εντός της οποίας μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε πραγματική προσφυγή ή, σε περίπτωση εμπρόθεσμης άσκησης του εν λόγω δικαιώματος, εν αναμονή της έκβασης της προσφυγής.

104 Στο ως άνω πλαίσιο, πρέπει να υπογραμμιστεί η σημασία των διατάξεων που αποτελούν αντικείμενο της παράβασης που διαπιστώθηκε στη σκέψη 83 της παρούσας απόφασης.

105 Πρώτον, η τήρηση του άρθρου 6 της οδηγίας 2013/32 είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί, σύμφωνα με το δικαίωμα ασύλου που αναγνωρίζεται στο άρθρο 18 του Χάρτη, η αποτελεσματικότητα των λοιπών διατάξεων της οδηγίας και, κατά συνέπεια, της κοινής πολιτικής στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας, στο σύνολό της.

106 Πράγματι, η παράβαση της εν λόγω θεμελιώδους διάταξης εμποδίζει συστηματικά κάθε πρόσβαση στη διαδικασία διεθνούς προστασίας, καθιστώντας αδύνατη, όσον αφορά το συγκεκριμένο κράτος μέλος, τη συνολική εφαρμογή της ως άνω κοινής πολιτικής, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 78 ΣΛΕΕ.

107 Επισημαίνεται ότι το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος αποφεύγει σκόπιμα την εφαρμογή κοινής πολιτικής στο σύνολό της συνιστά καινοφανή και εξαιρετικά σοβαρή παραβίαση του δικαίου της Ένωσης, η οποία αποτελεί σημαντική απειλή για την ενότητα του δικαίου της Ένωσης και για την αρχή της ισότητας των κρατών μελών, την οποία υπενθυμίζει το άρθρο 4, παράγραφος 2, ΣΕΕ.

108 Στην ειδική περίπτωση της κοινής πολιτικής στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας, η παραβίαση αυτή βλάπτει ιδιαιτέρως σοβαρά τόσο το δημόσιο συμφέρον όσο και τα συμφέροντα των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας. Ειδικότερα, η συστηματική αποτροπή της υποβολής αιτήσεων διεθνούς προστασίας καθιστά, όσον αφορά το συγκεκριμένο κράτος μέλος, σε μεγάλο βαθμό κενή περιεχομένου τη Σύμβαση περί του καθεστώτος των προσφύγων, όπως συμπληρώθηκε με το Πρωτόκολλο περί του καθεστώτος των προσφύγων, στην οποία συμβαλλόμενα μέρη είναι όλα τα κράτη μέλη και η οποία αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του διεθνούς νομικού συστήματος για την προστασία των προσφύγων [πρβλ. απόφαση της 16ης Ιανουαρίου 2024, Intervyuirasht organ na DAB pri MS (Γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας), C-621/21, EU:C:2024:47, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία]. Επιπλέον, η αδυναμία των υπηκόων τρίτων χωρών ή των ανιθαγενών να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας στα ουγγρικά σύνορα έχει ως αποτέλεσμα ότι δεν απολαύουν πράγματι του δικαιώματός τους να ζητήσουν άσυλο από την Ουγγαρία, όπως το δικαίωμα αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 18 του Χάρτη (πρβλ. απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, σκέψη 52).

109 Δεύτερον, η τήρηση του άρθρου 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32 είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα, όσον αφορά τους αιτούντες διεθνή προστασία, της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων που παρέχονται στους ιδιώτες βάσει του δικαίου της Ένωσης, η οποία συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, απορρέουσα από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, και έχει κατοχυρωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και, σήμερα πλέον, με το άρθρο 47 του Χάρτη (πρβλ. απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2023, Asociația «Forumul Judecătorilor din România», C-216/21, EU:C:2023:628, σκέψη 59).

110 Τρίτον, τα άρθρα 5, 6, 12 και 13 της οδηγίας 2008/115 καθιερώνουν θεμελιώδεις εγγυήσεις για την εφαρμογή της, ιδίως όσον αφορά το δικαίωμα προστασίας σε περίπτωση απομάκρυνσης και απέλασης, το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 19 του Χάρτη.

111 Ένα κράτος μέλος, επιτρέποντας, χωρίς να τηρεί τις εγγυήσεις αυτές, την απομάκρυνση όλων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παρανόμως στο έδαφός του, εξαιρουμένων εκείνων για τους οποίους υπάρχουν υπόνοιες ότι έχουν τελέσει αξιόποινη πράξη, παραβιάζει τις ουσιώδεις απαιτήσεις σχετικά με τις διαδικασίες που εφαρμόζονται όσον αφορά την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, ζήτημα που αποτελεί, δυνάμει του άρθρου 79, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΛΕΕ, πρωταρχικό στοιχείο της κοινής μεταναστευτικής πολιτικής.

112 Εξάλλου, το γεγονός ότι μια υπόθεση έχει ως αντικείμενο τη μη εκτέλεση απόφασης που αφορά μια γενικού και εξακολουθητικού χαρακτήρα πρακτική επιτείνει τη σοβαρότητα της επίμαχης παράβασης (απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-196/13, EU:C:2014:2407, σκέψη 100).

113 Επισημαίνεται ότι η Ουγγαρία, παραλείποντας να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, αποφεύγει, συστηματικά και σκόπιμα, να εφαρμόσει την κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας, καθώς και τους κανόνες που αφορούν, στο πλαίσιο της κοινής μεταναστευτικής πολιτικής, την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων, πράγμα που αποτελεί εξαιρετικά σοβαρή παραβίαση του δικαίου της Ένωσης.

114 Πρέπει να προστεθεί ότι η συμπεριφορά της Ουγγαρίας έχει, μεταξύ άλλων, ως αποτέλεσμα τη μετάθεση στα λοιπά κράτη μέλη της ευθύνης που της αναλογεί, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο, όσον αφορά την υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία εντός της Ένωσης, την εξέταση των αιτήσεων τηρουμένων των διαδικασιών για τη χορήγηση και την ανάκληση της διεθνούς προστασίας, καθώς και τη διασφάλιση όρων επιστροφής των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών οι οποίοι να συνάδουν με το δίκαιο της Ένωσης.

115 Η συμπεριφορά αυτή θίγει εξαιρετικά σοβαρά την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο, η οποία διέπει, σύμφωνα με το άρθρο 80 ΣΛΕΕ, την κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας, καθώς και την κοινή μεταναστευτική πολιτική [πρβλ. απόφαση της 2ας Απριλίου 2020, Επιτροπή κατά Πολωνίας, Ουγγαρίας και Τσεχικής Δημοκρατίας (Προσωρινός μηχανισμός μετεγκατάστασης αιτούντων διεθνή προστασία), C-715/17, C-718/17 και C-719/17, EU:C:2020:257, σκέψη 80 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

116 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αλληλεγγύης είναι μία από τις θεμελιώδεις αρχές του δικαίου της Ένωσης και συγκαταλέγεται στις κοινές στα κράτη μέλη αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση δυνάμει του άρθρου 2 ΣΕΕ (πρβλ. απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2022, Ουγγαρία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-156/21, EU:C:2022:97, σκέψη 129 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

117 Η μονομερής διατάραξη από κράτος μέλος της ισορροπίας μεταξύ των πλεονεκτημάτων και των επιβαρύνσεων που προκύπτουν από το γεγονός ότι ανήκει στην Ένωση διακυβεύει την τήρηση της αρχής της ισότητας των κρατών μελών ενώπιον του δικαίου της Ένωσης. Η παραβίαση αυτή των καθηκόντων αλληλεγγύης, τα οποία έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη με την προσχώρησή τους στην Ένωση, θίγει τις ίδιες τις ουσιώδεις βάσεις της ενωσιακής έννομης τάξης (πρβλ. απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1979, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου, 128/78, EU:C:1979:32, σκέψη 12).

118 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η μη εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, θίγει κατά τρόπο εξαιρετικά σοβαρό τόσο το δημόσιο συμφέρον όσο και ιδιωτικά συμφέροντα, ιδίως εκείνα των υπηκόων τρίτων χωρών και των ανιθαγενών που επιθυμούν να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας.

119 Πρέπει, βεβαίως, να συνεκτιμηθεί το γεγονός ότι κατά το παρελθόν δεν έχει κινηθεί εις βάρος της Ουγγαρίας καμία διαδικασία δυνάμει του άρθρου 260 ΣΛΕΕ [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

120 Εντούτοις, πέραν της εξαιρετικής σοβαρότητας της επίμαχης παράβασης, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη, ως επιβαρυντική περίσταση, η επανάληψη της παραβατικής συμπεριφοράς του συγκεκριμένου κράτους μέλους [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20,

EU:C:2022:36, σκέψη 103], το οποίο έχει καταδικαστεί σε διάφορες άλλες υποθέσεις που αφορούν τη διεθνή προστασία [αποφάσεις της 2ας Απριλίου 2020, Επιτροπή κατά Πολωνίας, Ουγγαρίας και Τσεχικής Δημοκρατίας (Προσωρινός μηχανισμός μετεγκατάστασης αιτούντων διεθνή προστασία), C-715/17, C-718/17 και C-719/17, EU:C:2020:257, και της 16ης Νοεμβρίου 2021, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Ποινικοποίηση της βοήθειας προς τους αιτούντες άσυλο), C-821/19, EU:C:2021:930, καθώς και απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας].

121 Εξάλλου, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η Ουγγρική Κυβέρνηση επισήμανε ότι ήταν δικαιολογημένη η αναμονή, πριν από την εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, της ολοκλήρωσης της διαδικασίας για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 17 της παρούσας απόφασης, την οποία η ίδια κίνησε ενώπιον του Alkotmánybíróság (Συνταγματικού Δικαστηρίου), και της απόφασης του δικαστηρίου αυτού για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 44 της παρούσας απόφασης.

122 Ως προς το ζήτημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει της αρχής της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, η επίκληση από κράτος μέλος των διατάξεων του εθνικού δικαίου του, ακόμη και του συνταγματικού, δεν είναι δυνατόν να υπονομεύσει την ενότητα και την αποτελεσματικότητα του δικαίου της Ένωσης. Η τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την αρχή αυτή είναι ιδίως αναγκαία για τη διασφάλιση του σεβασμού της ισότητας των κρατών μελών ενώπιον των Συνθηκών και αποτελεί έκφανση της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας του άρθρου 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ [απόφαση της 5ης Ιουνίου 2023, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Ανεξαρτησία και ιδιωτική ζωή των δικαστών), C-204/21, EU:C:2023:442, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

123 Επιπλέον, κατόπιν της αποφάσεως του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, η Ουγγαρία, αντί να εκτελέσει πλήρως την απόφαση αυτή, παρέτεινε την χρονική ισχύ των διατάξεων του νόμου του 2020, οι οποίες ήταν επίσης ασύμβατες με το άρθρο 6 της οδηγίας 2013/32, όπως κρίθηκε με την απόφαση του 2023, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας.

124 Υπό τις συνθήκες αυτές, η συμπεριφορά της Ουγγαρίας αποδεικνύει ότι το εν λόγω κράτος μέλος δεν ενήργησε σύμφωνα με την υποχρέωση καλόπιστης συνεργασίας προκειμένου να παύσει την παράβαση που διαπιστώθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, στοιχείο που συνιστά πρόσθετη επιβαρυντική περίσταση [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2019, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Αιολικό πάρκο Derrybrien), C-261/18, EU:C:2019:955, σκέψη 120].

125 Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι μεταναστευτικές μετακινήσεις των τελευταίων ετών και ιδίως εκείνες που ακολούθησαν τη ρωσική επίθεση στην Ουκρανία δεν μπορούν να θεωρηθούν, εν προκειμένω, ως ελαφρυντική περίσταση, δεδομένου ότι η Ουγγαρία δεν κατέδειξε, με τις γραπτές παρατηρήσεις της ή κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, τον τρόπο με τον οποίο εμποδίστηκε, λόγω των μεταναστευτικών αυτών μετακινήσεων, να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας.

126 Κατά δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι η διάρκεια της επίμαχης παράβασης πρέπει να υπολογιστεί με βάση τον χρόνο κατά τον οποίο το Δικαστήριο εξετάζει τα πραγματικά περιστατικά [απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2022, Επιτροπή κατά Ελλάδας (Ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων – Σιδηρονικέλιο), C-51/20, EU:C:2022:36, σκέψη 105 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

127 Προκειμένου να διαπιστωθεί αν η παράβαση που προσάπτεται στο καθού εξακολουθεί να υφίσταται κατά τον χρόνο εξέτασης των πραγματικών περιστατικών της συγκεκριμένης υπόθεσης από το Δικαστήριο, πρέπει να εκτιμηθούν τα μέτρα τα οποία, κατά το καθού, ελήφθησαν μετά τη λήξη της προθεσμίας που τάχθηκε με την προειδοποιητική επιστολή [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 53 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

128 Πλην όμως, η Ουγγαρία δεν ανέφερε κανένα μέτρο, το οποίο να έχει ληφθεί μεταξύ της λήξης της προθεσμίας αυτής και της περάτωσης της έγγραφης διαδικασίας, ικανό να αναιρέσει τη διαπίστωση που έγινε στη σκέψη 83 της παρούσας απόφασης. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η Ουγγαρία δήλωσε ότι δεν είχε επέλθει καμία μεταβολή στην εφαρμοστέα εθνική νομοθεσία μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας.

129 Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι η παράβαση εξακολουθούσε να υφίσταται επί τρία και πλέον έτη μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, και, επομένως, η διάρκειά της είναι σημαντική.

130 Ειδικότερα, μολονότι το άρθρο 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ δεν διασαφηνίζει εντός ποιου χρονικού διαστήματος πρέπει να χωρήσει η εκτέλεση μιας αποφάσεως, το συμφέρον προς άμεση και ομοιόμορφη εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης επιβάλλει, κατά πάγια νομολογία, η εκτέλεση αυτή να αρχίσει αμέσως και να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

131 Κατά τρίτον, όσον αφορά την ικανότητα πληρωμής του συγκεκριμένου κράτους μέλους, πρέπει να ληφθεί υπόψη ως κυριότερο στοιχείο το ΑΕγχΠ του, χωρίς να συνεκτιμηθεί η θεσμική του βαρύτητα. Συναφώς, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η πρόσφατη εξέλιξη του ΑΕγχΠ του εν λόγω κράτους μέλους, ως έχει κατά τον χρόνο της εξέτασης των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

132 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, και όλως ιδιαιτέρως της εξαιρετικής σοβαρότητας των επίμαχων παραβάσεων και της ελλείψεως καλόπιστης συνεργασίας εκ μέρους της Ουγγαρίας για την παύση τους, το Δικαστήριο κρίνει ότι είναι ενδεδειγμένη η επιβολή κατ' αποκοπήν ποσού, το ύψος του οποίου πρέπει να καθοριστεί σε 200 000 000 ευρώ.

133 Κατά συνέπεια, η Ουγγαρία πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλει στην Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσό ύψους 200 000 000 ευρώ.

– *Επί της χρηματικής ποινής*

134 Κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο έχει, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που του απονέμεται στον συγκεκριμένο τομέα, την ευχέρεια επιβολής, σωρευτικώς, χρηματικής ποινής και κατ' αποκοπήν ποσού [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

135 Η επιβολή χρηματικής ποινής δικαιολογείται κατ' αρχήν μόνον εφόσον, κατά τον χρόνο εξέτασης των πραγματικών περιστατικών από το Δικαστήριο, η παράβαση που συνίσταται στη μη εκτέλεση προηγούμενης απόφασης εξακολουθεί να υφίσταται [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 52 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

136 Εν προκειμένω, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 129 της παρούσας απόφασης, η παράβαση που προσάπτεται στην Ουγγαρία εξακολουθούσε να υφίσταται μέχρι την εξέταση των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υπόθεσης από το Δικαστήριο.

137 Υπό τις συνθήκες αυτές, η επιβολή στην Ουγγαρία χρηματικής ποινής συνιστά πρόσφορο οικονομικής φύσεως μέσο ώστε το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να παύσει τη διαπιστωθείσα παράβαση και να εξασφαλίσει την πλήρη εκτέλεση της απόφασης του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας [βλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 55 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

138 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, η χρηματική ποινή πρέπει να είναι ανάλογη προς τον βαθμό πίεσης που απαιτείται ώστε το κράτος μέλος που δεν εκτέλεσε απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε παράβαση να μεταβάλει τη συμπεριφορά του και να παύσει την προσαπτόμενη συμπεριφορά [πρβλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

139 Στο Δικαστήριο εναπόκειται, κατά την άσκηση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει συναφώς, να καθορίζει το ύψος της χρηματικής ποινής κατά τρόπον ώστε να είναι, αφενός, προσαρμοσμένο στις περιστάσεις και, αφετέρου, ανάλογο τόσο προς τη διαπιστωθείσα παράβαση όσο και προς την ικανότητα πληρωμής του συγκεκριμένου κράτους μέλους [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

140 Οι προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τη χρηματική ποινή δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο και συνιστούν απλώς χρήσιμη βάση αναφοράς. Το Δικαστήριο πρέπει να έχει τη δυνατότητα να επιβάλλει ελευθέρως χρηματική ποινή σε ύψος και με τη μορφή που ενδείκνυται κατά την κρίση του, προκειμένου να παρακινηθεί το κράτος μέλος που δεν εκτέλεσε απόφαση με την οποία διαπιστώθηκε παράβαση να παύσει τη μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχει από το δίκαιο της Ένωσης [απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

141 Για τους σκοπούς του προσδιορισμού του ύψους της χρηματικής ποινής, τα βασικά κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να εξασφαλίζεται ο χαρακτήρας της ως μέτρου εξαναγκασμού με σκοπό την ομοιόμορφη και αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης είναι, κατ' αρχήν, η σοβαρότητα των παραβάσεων, η διάρκειά της και η ικανότητα πληρωμής του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Για την εφαρμογή των κριτηρίων αυτών πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ιδίως οι συνέπειες της μη εκτέλεσης επί των ιδιωτικών και δημοσίων συμφερόντων, καθώς και ο βαθμός επείγοντος της συμμόρφωσης του οικείου κράτους μέλους προς τις υποχρεώσεις του [πρβλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2023, Επιτροπή κατά Ρουμανίας (Παύση λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής), C-109/22, EU:C:2023:991, σκέψη 59 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].

142 Εν προκειμένω, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα νομικά και πραγματικά στοιχεία βάσει των οποίων διαπιστώθηκε η παράβαση, καθώς και τις εκτιμήσεις που εκτέθηκαν στις σκέψεις 102 έως 131 της παρούσας απόφασης, το Δικαστήριο κρίνει σκόπιμη την επιβολή χρηματικής ποινής ύψους 900 000 ευρώ ανά ημέρα, όσον αφορά το άρθρο 6 και το άρθρο 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32, και την επιβολή χρηματικής ποινής ύψους 100 000 ευρώ ανά ημέρα όσον αφορά τα άρθρα 5, 6, 12 και 13 της οδηγίας 2008/115.

143 Επομένως, η Ουγγαρία πρέπει να υποχρεωθεί να καταβάλλει στην Επιτροπή χρηματική ποινή ύψους 900 000 ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης ως προς τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη συμμόρφωση προς την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, από τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως και μέχρι την πλήρη εκτέλεση της πρώτης απόφασης όσον αφορά το άρθρο 6 και το άρθρο 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32. Η Ουγγαρία πρέπει επίσης να υποχρεωθεί να καταβάλλει στην Επιτροπή χρηματική ποινή ύψους 100 000 ευρώ ανά ημέρα καθυστέρησης ως προς τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη συμμόρφωση προς την απόφαση του 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, από τη δημοσίευση της παρούσας αποφάσεως και μέχρι την πλήρη εκτέλεση της πρώτης απόφασης όσον αφορά τα άρθρα 5, 6, 12 και 13 της οδηγίας 2008/115.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

144 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Ουγγαρία ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

**1) Η Ουγγαρία, μη λαμβάνοντας τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της απόφασης της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία) (C-808/18, EU:C:2020:1029), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 260, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.**

**2) Υποχρεώνει την Ουγγαρία να καταβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατ' αποκοπήν ποσόν ύψους 200 000 000 ευρώ.**

**3) Υποχρεώνει την Ουγγαρία να καταβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματική ποινή ύψους 900 000 ευρώ ανά ημέρα από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης έως την ημερομηνία εκτέλεσης της απόφασης της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία) (C-808/18, EU:C:2020:1029), όσον αφορά το άρθρο 6 και το άρθρο 46, παράγραφος 5, της οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας.**

**4) Υποχρεώνει την Ουγγαρία να καταβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματική ποινή ύψους 100 000 ευρώ ανά ημέρα από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης έως την ημερομηνία εκτέλεσης της απόφασης της 17ης Δεκεμβρίου 2020, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας (Υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία) (C-808/18, EU:C:2020:1029), όσον αφορά τα άρθρα 5, 6, 12 και 13 της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού**

**Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με τους κοινούς κανόνες και διαδικασίες στα κράτη μέλη για την επιστροφή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών.**

**5) Καταδικάζει την Ουγγαρία στα δικαστικά έξοδα.**

(υπογραφές)